

2. Корконосенко С.Г. Основы журналистики : учебник для вузов. М., 2004. 242 с.
3. Малишевский Н.Н. Технология и организация выборов. Мн. : Харвест, 2003. 256 с.
4. Мухортов Д. С., Краснова А. В. Дискурсивные маркеры манипуляции как реализации субъективно-оценочного акта говорящего. *Политическая лингвистика*. 2016. №6. С. 120-125.
5. Почепцов Г.Г. Коммуникативные технологии двадцатого века. М.: «Рефл-бук», К.: «Ваклер». 2002. 352 с.
6. Свінцицька Н.Л., Шерстюк О.О., Устенко Р.Л. Робота у студентському науковому товаристві – перша ланка у процесі формування сучасного лікаря. *Актуальні проблеми сучасної медицини. Вісник Української медичної стоматологічної академії*. 2015. Т15, Вип. 2(50). С. 39-42.
7. Свінцицька Н.Л., Когут І.В., Устенко Р.Л. Просвітницька роль анатомічного музею у формуванні здорового способу життя серед молоді. *Фізкультурно-оздоровчі та спортивні технології в освітньому просторі: теорія і практика : колективна монографія / за заг. ред. О. О. Момот, Ю. В. Зайцевої*. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2020. С. 225–243.
8. Сороченко В. Энциклопедия методов пропаганды. М., 2002. 230 с.

СИНЕРГЕТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ШКОЛЯРІВ У КЛАСАХ З ПОГЛИБЛЕНИМ ВИВЧЕННЯМ ПРЕДМЕТІВ МУЗИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Харченко А. С., Гончарова Н. О., Гордієнко А. С.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
anzhelaohara@gmail.com, goncharova.poltava@gmail.com,
anya_balabama@ukr.net*

Закон України «Про освіту» визначає розвиток здібностей, обдарувань і талантів школярів через створення мережі освітніх закладів нового типу. Вони мають на меті відродження та примноження інтелектуального потенціалу України, сприяння реалізації творчих здібностей і обдарувань школярів [1; 3].

Науково обґрунтована реалізація допрофільного та профільного навчання передбачає цілеспрямоване формування контингенту учнів, створення відповідного навчально-методичного забезпечення для кожного напрямку навчання, підвищення професійної компетентності вчителів. Також актуальним при цьому є психологічний супровід допрофільного та профільного навчання.

Особливо важливим є психологічний супровід у таких закладах, в яких поряд із загальною освітою учні отримують і початкову мистецьку освіту. Метою закладів є формування спеціальних здібностей, естетичного досвіду та компетентностей у різних видах мистецтва.

Психологічним є супровід допрофільної та профільної підготовки, який здійснює практичний психолог за допомогою психодіагностичної, профконсультаційної, корекційно-розвивальної та просвітницької роботи в

допрофільних (зокрема, у класах з поглибленим вивченням навчальних предметів) та профільних класах.

Основною метою психологічного супроводу навчання школярів у класах з поглибленим вивченням предметів музичного профілю є сприяння формуванню здатності свідомо обирати у майбутньому мистецький профіль навчання відповідно до власних здібностей та особистісних особливостей; виявлення різних видів готовності до отримання освіти за цим профілем, надалі – й до професійного самовизначення.

Психодіагностика школярів у класах з поглибленим вивченням предметів музичного профілю спрямована на виявлення музичних здібностей дитини, своєчасне визначення інтересів, нахилів до предметів мистецького циклу. Актуальними при цьому є психологічні аспекти комплектування 5-х класів з поглибленим вивченням предметів музичного профілю, коли з цією метою дослідження індивідуально-психологічних особливостей починається наприкінці останнього класу початкової школи.

Критеріальна модель профільної диференціації навчання ґрунтується на таких методологічних принципах: особистісно-діяльнісному підході до визначення системи критеріїв; результатах наукових досліджень цієї проблеми, описаних у психолого-педагогічній літературі; практичності критеріальної моделі, яка включає суттєві властивості учнів, складається з мінімуму їх індивідуально-психологічних особливостей та є доступною та зрозумілою не лише шкільним психологам, а й вчителям, батькам та самим дітям [2].

Під час комплектування класів з поглибленим вивченням предметів музичного профілю важливе значення мають спеціальні здібності школярів. У молодшому шкільному віці можна виявити учнів, здатних до тих чи інших навчальних предметів. Також у переважній більшості молодших школярів є свої улюблені предмети і майже всі вони вміють мотивувати, чому цей предмет їм особливо подобається.

Профконсультаційна робота – це система психолого-педагогічного вивчення особистості для надання їй допомоги у виборі такої професії, у якій найповніше реалізувалися й розвивалися б її музичні здібності. Консультування учнів передбачає такі цілі: психологічний аналіз особистості учня; зіставлення психологічної структури його особистості з вимогами професії; визначення шляхів подальшого розвитку особистості і способів цілеспрямованої допомоги у цьому. У процесі консультування відбувається ознайомлення з потребами й інтересами школярів для врахування їх у навчально-виховній діяльності.

Психокорекційно-розвивальна робота включає психолого-педагогічний аналіз індивідуальних особливостей учнів; корекційні та розвивальні заняття з елементами бесіди, дискусії, рольової гри. Така робота дозволяє розвивати комунікативні навички та навички самоорганізації, розвивати мотивацію до самовизначення, формувати у школярів уміння зіставляти власні здібності з вимогами конкретної професії.

Психологічна просвіта батьків і педагогів проводиться з метою висвітлення актуальних проблем учнів і того, яку допомогу дорослі можуть надати школярам.

Таким чином, психологічний супровід навчання школярів у класах з поглибленим вивченням предметів музичного профілю передбачає ведення психодіагностичної, профконсультаційної, корекційно-розвивальної та просвітницької роботи.

Література:

1. Гончарова Н.О. Психологічні особливості формування кар'єрних орієнтацій студентів. *Психологія і особистість*. 2020. № 2 (18). С.223-233.
2. Харченко А.С., Шевчук В.В. Критерії комплектування класів в умовах допрофільної підготовки. SCIENCE, RESEARCH, DEVELOPMENT #27 : MONOGRAFIA POKONFERENCYJNA (Krakow30.03.2020 - 31.03.2020): Zbiór artykułów naukowych recenzowanych. Warszawa, 2020. Część 27. Str. 80-81.
3. Юдіна Н.О. Дослідження особливостей полімотивації студентів. *Наука і освіта*. 2014. № 6. С. 143-148.

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ РИЗИКИ ВПЛИВУ ВИРОБНИЧИХ СИТУАЦІЙ НА ПРОФЕСІЙНУ ВІКТИМНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ В ХОДІ ЖИТТЯ

Чайкіна Н. О.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
nataliyachaikina@gmail.com*

Традиційно намагання розібратися в причинах виникнення різних деліктів зводиться до дослідження закономірностей здійснення злочину й поведінки злочинця в певній соціальній ситуації. Тоді ж як необхідно враховувати, що дії жертви і злочинця в певному смислі взаємообумовлені, що вимагає розгляду ланки злочинець-злочин-жертва через призму аналізу соціальних умов життєдіяльності не тільки злочинця, але й причин й форм поведінки жертви. Як свідчать проведені різними авторами дослідження [2, 3, 5, 6], не у всіх випадках людина стає жертвою випадково. Нерозривність пари злодій-жертва має свої причини, які можуть бути також пов'язані із задоволенням потреб злочинців, особливо через використання ними посадових можливостей у професійній діяльності [2]. Однак, широке коло психологічних причин, умов і механізмів поведінки потерпілих внаслідок психотравмуючих впливів професійних деструкцій й ризиків стати жертвою обставин заподіяної їм шкоди, вивчений ще недостатньо, що і обумовлює розгляд даної проблеми.

В.В. Голіна і Б.М. Головкін зазначають [1], що віктимогенна ситуація на виробництві часто не залежить від особистісних властивостей працівника, а обумовлена заняттями, які пов'язані з професійними ризиками. Вірогідність стати жертвою злочину в такому випадку має гетерохронний характер, який зумовлений специфічними взаєминами із людиною, яка заподіяла шкоду – злочинцем. Злочинець, використовуючи свій службовий статус і прагнучи втягнути працівника у свої шахрайські схеми, підвергає останнього ризику